

Pélé Yoets

Sanégoria - la défense - Same'h

ידוע שהקדוש ברוך הוא חפץ שילמדו סנגוריא על ישראל על הכלל ועל הפרט, ואליהו הנביא זכור לטוב נענש בשביל שדבר קטגוריא ואמר (מלכים א יט יד) קנא קנאתי לה' אלקי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל. וכן ישעיה הנביא נענש על שאמר: בתוך עם טמא שפתים אנכי יושב (ישעיה ו ה). וגדולה מזאת מצינו שמשה רבנו עליו השלום נענש על שאמר (שמות ד א) והן לא יאמינו לי. וגדעון זכה על שלמד סנגוריא על ישראל, ובשביל זה זכה להושיע את ישראל, כדכתיב (שובטים ויד) לך בכחך זה והושעת את ישראל, והטעם הוא כי כל אשר ידבר האיש עושה רשם ומעורר פמליא של מעלה, אם מדבר קטגוריא מעורר המקטרגים, ואם מדבר סנגוריא מעורר סנגורים, ודבריו עושים פרות:

וזה כתבו המקבלים הטעם בבתו של נחוניא חופר שיחין, שכאשר למד עליה זכות רבי חנינא בן דוסא ואמר אפשר דבר שנצטער אותו צדיק יכשל בו זרעו, תכף עלתה מן הבור, ובנו מת בצמא (ב"ק נ, א). לפי שלא היה מי שילמד עליו זכות. וכן הקדוש ברוך הוא היה אומר הלכה מפמיהו דכלהו רבנן, לבר מרבי מאיר, לפי שלמד תורה מאחר, עד שבא רבי פלוני ולמד עליו זכות ואמר עליו, רמון מצא, תוכו אכל, קלפתו זרק, ותכף אמר הקדוש ברוך הוא הלכה משמו (חגיגה טו, א). ובאזנינו שמענו שבזמן שמד שהיו כמה נפשות מישראל יוצאין להרג על קדשת השם יצאה אשה אחת לק, ראתם ואמרה, רבונו של עולם יפה ידעת מה שבחרת, מי כעמך כישראל שנהרגים על

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

קדשת שמך. וגלה מגיד אחד, שתכף על פי דבורה נתבטלה
הגזרה, וכהנה רבות:

הנה כי כן מה מאד צריכים לזהר הדרשנים, ובפרט בימי הדין
ימים נוראים, שלא לעורר דין, ושלא ללמד קטיגוריא בדרושים
בהזכיר חטא רבים, חס ושלום, רק יאמרו כך צריך לעשות ומזה
צריך לזהר, השומע ישמע. ואם המצא ימצא בבתי כנסיות של
עמי הארץ וישמע שמלמדים חובה על ישראל ומדברים תועה,
יאזר חיל ללמד עליהן זכות אפילו בטענות שאינם ברורים לו,
ואמור יאמר מה יעשה הבן ולא יחטא, עניות לא הניחה מדה
טובה, גלות לא הניחה מדה טובה, ויתערבו בגוים וילמדו
מעשיהם, ויצר לב האדם רע, והם אנוסים או לכל העם בשגגה,
כי לא ידעו מה הוא האסור וחמר שבו, כזאת וכזאת יבקש לדון
לכף זכות, וכל הדין לכף זכות המקום ידין אותו לכף זכות. צא
ולמד איך למד זכות יצחק אבינו על ישראל באמר כמה שנותיו
של אדם וכו' דל וכו' דל וכו' (שבת פט ב). דוק והבן ותראה
חסדיו יתברך כי חפץ חסד הוא, ומקבל כל מין טענה מהמלמד
זכות:

וביותר צריך לזהר כשאדם נתון בצרה ללמד עליו סנגוריא ושלא
להזכיר עוונותיו, כמנהג קלי הדעת שאומרים, זה וזה גורם, ועל
כן באה עליו הצרה הזאת, כי ידוע שאין השטן מקטרג אלא
בשעת הסכנה (עי' בר"ר צא, יב שבת לד א) ונמצא שיגלו
שמים עונו וארץ מתקוממה לו. וביותר צריך לזהר שלא להזכיר
חובת שוכני עפר שהם עומדים בדין, וראיתי תועי רוח שכשרוצים
לדבר תועה על שוכני עפר מקדימין לומר אחרי מות קדושים
אמר, ותכף עושים להפך ואומרים מצרע אחרי מות, ומה הועילו
בתקנתם. ואיש טוב מדבר טוב על ישראל ומביא גאלה לעולם:

ידוע מאמר התנא (אבות ד, יא) העושה עברה אחת קנה לו

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

קטגור אחד, והעושה מצוה אחת קנה לו סגור אחד. הנה כי כן זה כל האדם שישתדל בכל כחו למעט המקטרגים מעליו, ולהרבות הסגורים בעשית מצוות ומעשים טובים ולמוד התורה, ואל ימעט בעניו להוסיף סגור אחד יותר כי כלי האי ואולי יהיה לו כתרס בפני הפרענות. וידוע שאין קטגור נעשה סגור, ולכן יזהר מאד כשעושה מצוה שיהיה בממון של התר, ושלא יהא מצוה הבאה בעברה, חס ושלום, וזה פרשו המפרשים בצדקה תכונני אך בתנאי רחקי מעשק אז לא תיראי (ישעיה נד יד). אבל אם אינו נזהר בזה אמרו עליו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי סוכה פ"ג, א תנחומא אמור יח) אוי לו למי שנעשה סגורו קטגורו:

ובהיות כי קשה הדבר בפרט בדורות הללו, מי הוא זה ערב אל לבו לידע בברור איזה ממון הוא שבא לו בהתר גמור בלי שום נדנוד אסור, לכן העצה היעוצה, שידברו יראי ה' איש אל רעהו, ויתנו במתנה זה לזה סך ממון, ויעשו חליפין, ויהא מנח להם בכיס בפני עצמו לעשות בו מצוות ומעשים טובים עד אשר יכלה, וכן יעשו תמיד, כי בממון שנתן לו במתנה אין לו עליו שום חשש אסור. וביותר צריך להיות זהיר וזריז לעשות כזאת וכדומה על בגדי התכריכין, כדי שלא יהיה בגד בוגדים ותהי עוונותם על עצמותם חס ושלום, ומשכיל על דבר ימצא טוב כי לו לרצון יהיה וחיה יחיה:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions